

2. 8. 2017

ID: 106205

Exekuce

Povinnost rozdělit (tj. i vyplatit) rozvrhovanou podstatu připadá na soudního exekutora, který rozvrh provádí, a to ať už s rozdělovanou podstatou fakticky disponuje či nikoliv (skutečnost, že soudní exekutor nedisponuje s částí rozdělované podstaty, neospravedlňuje jeho případné prodlení se splněním povinnosti rozvrhnout a vyplatit rozdělovanou podstatu). Jestliže v době rozvrhu fakticky nemá k dispozici celou rozdělovanou podstatu z důvodu, že je určitá část v rozporu s § 15 odst. 5 ex. řádu zadržována bývalým soudním exekutorem, má právo uplatnit tuto skutečnost nezávisle na exekučním řízení v jiném - nalézacím - řízení žalobou. Nevypořádané vztahy mezi stávajícím soudním exekutorem a soudním exekutorem, jehož výkon exekutorského úřadu zanikl, nelze přičítat k tíži účastníkům rozvrhu.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 20 Cdo 614/2017, ze dne 11.4.2017)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v exekuční věci oprávněné L. P., zastoupené JUDr. T.C., advokátem se sídlem v S.S., proti povinnému Ing. M. J., za účasti věřitelky CASPER UNION s. r. o., se sídlem v P., zastoupené Mgr. M.S., advokátem se sídlem v P., pro 224 311,40 Kč s příslušenstvím, vedené u soudního exekutora Mgr. R.M., Exekutorský úřad Přerov, pod sp. zn. 187 Ex 00004/14, o dovolání soudního exekutora zastoupeného JUDr. J.N., advokátem se sídlem v P., proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 13. září 2016, č. j. 51 Co 204/2016-170, tak, že dovolání soudního exekutora se zamítá.

Z odůvodění :

Obvodní soud pro Prahu 6 usnesením ze dne 24. února 2003, sp. zn. 12 Nc 5376/2003, nařídil na majetek povinného exekuci k vymožení pohledávky oprávněné (dříve barra.cz, s. r. o., se sídlem v P.,) ve výši 224 311,40 Kč s příslušenstvím a nákladů řízení, které v souvislosti s exekučním řízením vzniknou, provedením exekuce pověřil soudní exekutorku JUDr. J.S., Exekutorský úřad Přerov.

Usnesením soudní exekutorky JUDr. J.S., Exekutorský úřad Přerov, ze dne 5. března 2013, č. j. 084 EX 837/02-303, ve spojení s usnesením Městského soudu v Praze ze dne 26. května 2015, č. j. 16 Co 151/2015-100, byl vydražitelce L. J., (dále jen „vydražitelka“), udělen příklep na vydražených nemovitých věcech povinného za nejvyšší podání 555 747 Kč, na které se započítává vydražitelkou složená jistota ve výši 200 000 Kč.

Bývalé soudní exekutorce k datu 27. března 2013 zanikl výkon exekutorského úřadu. Jejím zástupcem se do 19. listopadu 2013 stal soudní exekutor Mgr. K.B., Exekutorský úřad Hodonín. Dne 20. listopadu 2013 byl do uvolněného Exekutorského úřadu Přerov jmenován nový soudní exekutor Mgr. R.M. (dále jen „soudní exekutor“).

Soudní exekutor usnesením ze dne 21. března 2016, č. j. 187 EX 00004/14-144, rozhodl ve výroku I. bod 1 a 4 tak, že rozdělovaná podstata ve výši 555 747 Kč, z níž část ve výši 200 000 Kč nemá soudní exekutor na exekučním účtu, se rozvrhuje tak, že se v první skupině uspokojuje pohledávka nákladů exekuce JUDr. J.S., (dále též „bývalá soudní exekutorka“), ve výši 116 611 Kč, bývalé soudní exekutorce uložil, aby si tyto prostředky vyplatila z dražební jistoty, kterou deponuje, a to do tří dnů od právní moci tohoto rozvrhového usnesení; ve třetí skupině se v druhém pořadí částečně uspokojuje pohledávka věřitelky CASPER UNION s. r. o. se sídlem v P., (dále též „věřitelka CASPER

UNION s. r. o.“) ve výši 99 753,60 Kč, z toho k hotovému zaplacení prostřednictvím soudního exekutora částka ve výši 16 364,60 Kč, bývalé soudní exekutorce uložil, aby věřitelce vyplatila částku ve výši 83 389 Kč z dražební jistoty, kterou deponuje, a to do tří dnů od právní moci tohoto rozvrhového usnesení. Uvedl, že při rozvržení rozdělované podstaty vycházel z toho, že část rozdělované podstaty ve výši 200 000 Kč je stále v držení bývalé soudní exekutorky a část ve výši 355 747 Kč je deponována na bezúročném účtu soudního exekutora.

Městský soud v Praze usnesením ze dne 13. září 2016, č. j. 51 Co 204/2016-170, k odvolání bývalé soudní exekutorky usnesení soudního exekutora ze dne 21. března 2016, č. j. 187 EX 00004/14-144, ve výroku I. pod bodem 1 a 4 změnil tak, že v první skupině se uspokojuje pohledávka Exekutorského úřadu Přerov na nákladech exekuce ve výši 116 611 Kč (bod 1) a ve třetí skupině ve druhém pořadí se částečně uspokojuje pohledávka věřitelky CASPER UNION, s. r. o. ve výši 99 753,60 Kč k hotovému zaplacení (bod 4) a žádnému z účastníků nepřiznal právo na náhradu nákladů odvolacího řízení. Dospěl k závěru, že nevypořádané vztahy mezi bývalou soudní exekutorkou a nynějším soudním exekutorem nelze řešit v rozvrhovém usnesení. Stávající soudní exekutor proto v rozvrhovém usnesení není oprávněn ukládat bývalé soudní exekutorce výplatu jednotlivých pohledávek, které je povinen uspokojit z rozvrhované podstaty. Pokud bývalá soudní exekutorka stávajícímu soudnímu exekutorovi nevydala dražební jistotu ve výši 200 000 Kč, jde o vztah mezi ní a novým soudním exekutorem, který nelze přenášet na účastníky rozvrhového řízení.

Usnesení odvolacího soudu napadl soudní exekutor v celém rozsahu dovoláním. Namítá, že soudní exekutorka, jejíž výkon exekutorského úřadu zanikl, má podle ustanovení § 15 odst. 5 zákona č. [120/2001](#) Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ex. řád“), kromě jiného povinnost předat novému soudnímu exekutorovi plnění vymožená v exekuci, tzn. v posuzovaném případě i dražební jistotu ve výši 200 000 Kč, která se započítává na nejvyšší poddání, za něž vydražitelka dražené nemovité věci vydražila. Tuto částku však bývalá soudní exekutorka v rozporu s § 15 odst. 5 ex. řádu soudnímu exekutorovi nikdy nepředala, ačkoliv ji prokazatelně obdržela. Vzhledem k tomu, že bývalé soudní exekutorce vznikl nárok na úhradu nákladů exekuce, které jí mají být uhrazeny z rozvrhované podstaty (555 747 Kč), je na místě, aby si bývalá soudní exekutorka náklady exekuce vyplatila z jí doposud deponované jistoty. V opačném případě by soudní exekutor byl povinen bývalé soudní exekutorce vyplatit náklady exekuce ze svých vlastních (výlučných) peněžních prostředků, čímž by došlo k nepřipustnému přenášení odpovědnosti za (například) protiprávní jednání bývalé soudní exekutorky na stávajícího soudního exekutora. Obdobně by pak musel postupovat i ve vztahu k pohledávce věřitele CASPER UNION, s. r. o., respektive k té její části, jež má být uhrazena z dražební jistoty. Navrhuje proto, aby Nejvyšší soud usnesení Městského soudu ze dne 13. září 2016, č. j. 51 Co 204/2016-170, zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Nejvyšší soud České republiky jako soud dovolací (§ 10a o. s. ř.) dovolání projednal a rozhodl o něm podle občanského soudního řádu ve znění účinném do 31. prosince 2013 (srov. čl. II bod 2 zákona č. [293/2013](#) Sb., kterým se mění zákon č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony), a po zjištění, že dovolání proti pravomocnému usnesení odvolacího soudu bylo podáno oprávněnou osobou (účastníkem řízení) ve lhůtě uvedené v ustanovení § 240 odst. 1 o. s. ř., a že jde o rozhodnutí, proti kterému je dovolání přípustné podle ustanovení § 237 o. s. ř., neboť napadené rozhodnutí závisí mimo jiné na vyřešení otázky procesního práva (zda lze s odkazem na ustanovení § 15 odst. 5 ex. řádu v rozvrhovém usnesení soudnímu exekutorovi, jehož výkon exekutorského úřadu zanikl, ukládat povinnost k výplatě některých pohledávek z rozdělované podstaty), která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena, přezkoumal napadené usnesení ve smyslu ustanovení § 242 o. s. ř. bez nařízení jednání (§ 243 odst. 1 věta první o. s. ř.) a dospěl k závěru, že dovolání není opodstatněné.

Ke změně soudního exekutora, který je pověřen vedením exekuce, dochází buď na návrh podaný podle § 44b ex. řádu, nebo - jako tomu bylo v právě posuzované věci - v důsledku zániku výkonu exekutorského úřadu původního soudního exekutora (k tomu srovnej § 15 ex. řádu). Dojde-li ke změně soudního exekutora v důsledku zániku výkonu exekutorského úřadu, původní soudní exekutor, eventuálně jeho zástupce, ve smyslu § 15 odst. 5 ex. řádu, zajistí předání spisů, plnění vymožených v exekuci, zajištěných věcí, exekutorských úschov a registrů nově jmenovanému exekutorovi a předání razítek, průkazů a pečetidel podle § 103 odst. 1 ex. řádu. Podíl exekutora, jemuž zanikl výkon exekutorského úřadu, na odměně se určuje dohodou (§ 15 odst. 6 ex. řádu), která se nijak nepromítne do vztahu nového exekutora k účastníkům řízení. V příkazu k úhradě nákladů exekuce, který vydává nový soudní exekutor, bude určena jen jeho odměna a on sám poté vyplatí určený podíl původnímu exekutorovi, což ovšem neplatí, pokud o odměně původního soudního exekutora již bylo dříve rozhodnuto samostatným příkazem k úhradě nákladů exekuce a od jeho vydání nedošlo v tomto směru ohledně nákladů exekuce k žádné změně.

Podle ustanovení § 46 odst. 5 ex. řádu je exekutor povinen vymožené peněžité plnění vést odděleně od vlastních prostředků na zvláštním účtu u banky nebo spořitelního a úvěrního družstva v České republice, číslo tohoto účtu a peněžní ústav, u kterého je veden, musí soudní exekutor bez zbytečného odkladu oznámit ministerstvu a Exekutorské komoře České republiky.

Podle ustanovení § 6b vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. [418/2001](#) Sb., o postupech při výkonu exekuční a další činnosti, ve znění pozdějších předpisů, smlouva o zvláštním účtu (podle § 46 odst. 5 ex. řádu) musí obsahovat také ujednání, že oprávnění nakládat s peněžními prostředky na tomto účtu mají též zástupce exekutora po dobu zastupování a exekutor jmenovaný do exekutorského úřadu, jehož výkon zanikl exekutorovi, který uzavřel smlouvu o zvláštním účtu.

V posuzované věci - alespoň podle tvrzení stávajícího soudního exekutora - údajně nedošlo ze strany bývalé soudní exekutorky, eventuálně jejího zástupce, k předání plnění vymoženého v předmětné exekuci, konkrétně vydražitelkou složené jistoty ve výši 200 000 Kč, s níž tak soudní exekutor nemohl (nejen) v době rozvrhu disponovat. Složená jistota ve výši 200 000 Kč byla započítána na nejvyšší podání vydražitelky a je tudíž součástí rozdělované podstaty (§ 337a o. s. ř.), kterou soudní exekutor rozděluje v rozvrhu. Vzhledem k tomu, že soudní exekutor údajně nemá k dispozici vydražitelkou složenou jistotu, uložil v rozvrhovém usnesení přímo bývalé soudní exekutorce povinnost vyplatit z jí zadržované jistoty pohledávky některých věřitelů, mezi nimiž figuruje i sama bývalá soudní exekutorka se svou pohledávkou na nákladech exekuce.

Cílem rozvrhu, eventuálně rozvrhového jednání (§ 336q o. s. ř.), je rozvržení rozdělované podstaty mezi věřitele (nejen oprávněnou osobu, ale i další věřitele, kteří v exekuci mohou uplatnit své pohledávky podle ustanovení § 336f o. s. ř.). Výsledkem rozvrhu, eventuálně rozvrhového jednání, je tzv. rozvrhové usnesení, v němž soudní exekutor rozhoduje o uspokojení pohledávek věřitelů povinného podle pořadí a skupin, jak jsou stanoveny v zákoně (§ 337c o. s. ř.). V rozvrhu, respektive v rozvrhovém usnesení tak soudní exekutor rozhoduje výhradně o vztazích mezi povinnou osobou a jejími věřiteli. Ustanovení § 15 odst. 5 ex. řádu se však týká povinností soudního exekutora, jehož výkon exekutorského úřadu zanikl, a soudního exekutora, který byl do tohoto exekutorského úřadu následně jmenován, tj. vztahu mezi bývalým a nově jmenovaným soudním exekutorem v situaci, kdy dochází ke změně osoby soudního exekutora v důsledku zániku výkonu exekutorského úřadu. Z pohledu prováděného rozvrhu je zejména pro jeho účastníky, jejichž pohledávky mají být z rozdělované podstaty (alespoň částečně) uspokojeny (tzn. věřitele), irelevantní povaha rozdělované podstaty, tedy to, zda k uspokojení jejich pohledávky dojde z části, na kterou připadá nejvyšší podání bez dražební jistoty či ze započítávané dražební jistoty. Pro samotný rozvrh rozdělované podstaty tudíž není podstatné, zda vydražitelkou složená dražební jistota je zadržována bývalou soudní exekutorkou, jejím zástupcem či nově pověřeným soudním exekutorem. Bývalá soudní exekutorka

(ani její zástupce) zásadně není účastníkem rozvrhového řízení (§ 336f o. s. ř.), nevystupuje-li současně z jiného právního důvodu jako věřitelka povinného. V posuzované věci soudní exekutor v rozvrhovém usnesení sice bývalou soudní exekutorku označil za věřitelku povinného, jak však odvolací soud správně dovodil, když výrok I. bod 1 rozvrhového usnesení změnil tak, že se v první skupině uspokojuje pohledávka Exekutorského úřadu Přerov, nikoliv přímo pohledávka bývalé soudní exekutorky, z ustanovení § 15 odst. 6 ex. řádu vyplývá, že v příkazu k úhradě nákladů exekuce, který zásadně vydává nový soudní exekutor, by měla být určena toliko odměna nového soudního exekutora, aniž by byl vyčleňován podíl na odměně připadající na bývalou soudní exekutorku. Zda tedy bývalá soudní exekutorka je věřitelkou povinného a ohledně jaké pohledávky, vyplývá opětovně primárně ze vztahu mezi ní a stávajícím soudním exekutorem (§ 15 odst. 6 ex. řádu). Ze stejného důvodu ostatně příkaz k úhradě nákladů exekuce ze dne 28. ledna 2016, č. j. 187 Ex 00004/14-131, jímž soudní exekutor určil mimo jiné náklady exekuce, stanovuje, že jde o náklady exekuce (obecně), aniž by stanovoval, zda tyto náklady připadají bývalé soudní exekutorce či novému soudnímu exekutorovi.

Z výše uvedeného vyplývá, že v rozvrhovém usnesení není možné bývalé soudní exekutorce ukládat žádné povinnosti a tím na ni přenášet odpovědnost stávajícího soudního exekutora za rozdělení rozvrhové podstaty (vytvářet z ní nové „platební místo“). Povinnost rozdělit (tj. i vyplatit) rozvrhovanou podstatou – alespoň v této věci – připadá na soudního exekutora, který rozvrh provádí, a to ať už s rozdělovanou podstatou fakticky disponuje či nikoliv (skutečnost, že soudní exekutor nedisponuje s částí rozdělované podstaty, neospravedlňuje jeho případné prodlení se splněním povinnosti rozvrhnout a vyplatit rozdělovanou podstatu). Takový postup není, jak by mohlo být namítáno, v rozporu s dobrými mravy, neboť vyplývá přímo z právních předpisů. Jestliže v době rozvrhu fakticky nemá k dispozici celou rozdělovanou podstatu z důvodu, že je určitá část v rozporu s § 15 odst. 5 ex. řádu zadržována bývalou soudní exekutorkou, má právo uplatnit tuto skutečnost nezávisle na exekučním řízení v jiném – rozuměj nalézacím – řízení žalobou. Nevypořádané vztahy mezi stávajícím soudním exekutorem a soudní exekutorkou, jejíž výkon exekutorského úřadu zanikl, nelze přičítat k tíži účastníkům rozvrhu. Jinými slovy, v rozvrhu se nelze zabývat tím, zda bývalá soudní exekutorka či její zástupce porušili některou z povinností stanovenou v ustanovení § 15 odst. 5 ex. řádu, a to ani tehdy, pokud by bývalá soudní exekutorka v exekučním řízení rovněž vystupovala v pozici věřitelky povinného. Tuto otázku, stejně jako další nároky nově jmenovaného soudního exekutora, je třeba řešit v samostatném řízení. Bývalé soudní exekutorce (eventuálně jejímu zástupci) proto nelze ukládat povinnost vyplatit z jí údajně zadržované jistoty některé pohledávky. Jak ostatně vyplývá z odůvodnění rozvrhového usnesení, soudní exekutor otázku, zda soudní exekutorka (či její zástupce) skutečně jednala v rozporu s § 15 odst. 5 ex. řádu, ve své podstatě ani neřešil, pouze konstatoval, že ze strany soudní exekutorky k takovému porušení došlo a proto rozhodl tak, že soudní exekutorka je povinna z jí údajně zadržované dražební jistoty vyplatit pohledávky některých věřitelů, čímž na ni nepřípustně přenesl svou povinnost vyplatit příslušným věřitelům rozdělovanou podstatu.

S ohledem na výše uvedené je proto usnesení odvolacího soudu z pohledu uplatněného dovolacího důvodu správné. Nejvyšší soud České republiky proto dovolání soudního exekutora podle ustanovení § 243d písm. a) o. s. ř. zamítl.

zdroj: www.nsoud.cz

Právní věta - redakce.

Další články:

- [Majetková podstata \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Náhrada škody \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Odpovědnost státu za újmu \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Předběžné opatření](#)
- [Valná hromada \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Pracovní doba](#)
- [Exekuce](#)
- [Důkazní břemeno](#)
- [Dokazování, neúčinnost právního jednání](#)
- [Katastr nemovitostí](#)
- [Náhrada za ztrátu na výdělku \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)